

Versie september 2018

In dit document staat beschreven wat grensoverschrijdend gedrag is. Dit moet iedere (vrijwillige) medewerkers/stagiaires duidelijkheid bieden wat de grens is in handelingen en contacten tussen (vrijwillige) medewerkers, stagiaires, gasten en minderjarigen.

Grensoverschrijdend gedrag wordt niet getolereerd.

Daarom hebben wij als SKW voor al onze (vrijwillige) medewerkers/ stagiaires een gedragscode opgesteld. De gedragscode bestaat uit twee delen: regels die bijdragen aan een open, transparante en veilige omgeving voor iedereen en de omschrijving van grensoverschrijdend gedrag die het uitgangspunt is van het sanctiebeleid dat door de organisatie wordt gevoerd.

Wanneer je bij ons komt werken, als vrijwilliger, stagiair(e) of als betaalde kracht, vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en volgens de gedragscode zult handelen.

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: 'Elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische, seksuele, materiële of financiële aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel, psychische stoornissen, financieel of materieel.' In gewoon Nederlands: het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijke, lichamelijke, financiële of materiele schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Een strikte afbakening van deze begrippen is niet mogelijk. Het gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, maar degene die er mee wordt geconfronteerd ervaart het als ongewenst en onaangenaam.

- Seksueel grensoverschrijdend gedrag: seksuele intimidatie, (non)verbaal of fysiek
- Psychisch grensoverschrijdend gedrag: intimidatie, (non)verbale agressie, dreigen, pesten, stelselmatig negeren, discriminerende uitingen
- Fysiek grensoverschrijdend gedrag: fysieke agressie, slaan, schoppen etc.
- Financieel, materieel grensoverschrijdend gedrag: vernielingen van eigendommen, diefstal, afpersing, het aannemen of weggeven van buitenproportionele giften, het zonder toestemming betreden van niet openbare of in gebruik zijnde ruimtes [kleedkamers]

Aandachtsgebied minderjarigen en seksueel grensoverschrijdend gedrag

Het ene kind wil even op schoot zitten als het troost zoekt, het andere kind heeft behoefte aan een aai over de bol en weer een ander kind vindt het niet prettig om aangeraakt te worden. Hierover kunnen nooit exacte grenzen worden afgesproken die voor alle kinderen en in alle situaties gelden. Dat is maar goed ook, want voor veel kinderen is nabijheid en lichamelijk contact een voorwaarde om te groeien.

Omschrijving seksueel grensoverschrijdend gedrag en minderjarigen

Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met minderjarigen verstaan wij: elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren; en/of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (volwassene-kind, hulpverlener-cliënt, leerkracht-leerling, trainer-pupil, leiding-jeugd lid, begeleider-deelnemer, e.d.); en/of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht.

'Daar waar mensen samenkomen, gebeurt iets!'

Richtlijnen minderjarigen en seksueel grensoverschrijdend gedrag

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de minderjarige zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de minderjarige te bejegenen op een wijze die de minderjarige in zijn waardigheid aantast.
3. De begeleider dringt niet verder door in het privéleven van de minderjarige dan functioneel noodzakelijk is.
4. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van de minderjarige. Alle seksuele handelingen, handelingen, contacten en relaties tussen begeleider en minderjarige tot 18 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel grensoverschrijdend gedrag.
5. De begeleider mag de minderjarige niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
6. De begeleider zal tijdens trainingsdagen, kampen, reizen, uitjes en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met minderjarigen en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals de kleedkamer of slaapruiimte.
7. De begeleider heeft de plicht de minderjarige naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag en zal er actief op toezien dat de gedragscode door ieder- een die bij de minderjarige is betrokken, wordt nageleefd.
8. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door het bestuur aan te wijzen vertrouwenspersoon.
9. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met een door het bestuur aangewezen vertrouwenspersoon.

Als je zelf slachtoffer bent van grensoverschrijdend gedrag, blijf er niet mee lopen, maar meld dit bij de vertrouwenspersoon en/of op meld.nl

Sanctiebeleid

Gedragingen die volgens de bovenstaande omschrijving vallen onder grensoverschrijdend gedrag, kunnen worden gesanctioneerd door een procedure waarin hoor en wederhoor zal plaatsvinden. De sancties kunnen bestaan uit het voor korte of langere tijd uitsluiten van (vrijwilligers)werk/ stagewerkzaamheden met minderjarigen.

Grensoverschrijdende gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht, worden bij politie/justitie gemeld.

Indien nodig of wenselijk, wordt de gedragscode geactualiseerd. Kijk voor de laatste versie dan ook altijd op de site van de SKW. Deze gedragscode is vastgesteld door het bestuur van SKW dd 13-09-2018.

Middels ondertekening verklaar ik dat ik de gedragscode ken en volgens de gedragscode zal handelen

Naam:		Datum:	
Functie:		Handtekening:	

Vrij naar Modelgedragscode (vrijwillige) medewerkers uit Toolkit In veilige handen – Vereniging NOV

'Daar waar mensen samenkomen, gebeurt iets!'